

e-trendovi u Europskoj Uniji

TEKST: dr. sc. Darko Huljenić
FOTO: iz korporacijskog fonda

Početak godine predsjedanje Europskim vijećem preuzela je Španjolska i vrlo snažno je istaknula ulogu europskog istraživačkog prostora u svrhu slobodne razmjene znanja i rezultata istraživanja s ciljem povezivanja inovativnosti za stvaranje ekonomskog i socijalnog napretka. Cilj je stvoriti informacijsko društvo čije su osnove komunikacija, a za to su potrebne nove tehnologije i nove potrebe tržišta. EU je od samih početaka vitalni pokretač takvih procesa kroz poticanje jednakog dostupa za sve; otvaranjem tržišta, stvaranjem tržišne konkurencije i uređenosti tehnoloških rješenja kroz postavljanje standarda. Tržišna konkurencija je osigurala smanjivanje cijena i povećavanje kvalitete usluga.

LTE SVE ZANIMLJIVIJI

Početak ove godine je ujedno označio i početak ulaganja 18 milijuna eura u super brzi mobilni internet čiji je okvir „LTE Advanced“ tehnologija (unaprijeđena *Long Term Evolution* tehnologija) kroz koju će se stvoriti svi preduvjeti funkcionalne 4G mobilne mreže. Za sada su mobilni operatori u Europi isprobali LTE tehnologiju u Finskoj, Njemačkoj, Norveškoj, Španjolskoj, Švedskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu. Temeljem provedenih proba prva komercijalna usluga očekuje se u Norveškoj i Švedskoj u prvoj polovici ove godine. Za istraživanje bazne LTE tehnologije EU je od 2004. – 2007. godine u FP6 programu uložila 25 milijuna eura kroz konzorcij od 41 vodeće europske kompanije i

sveučilišta koji su razvili prvi koncept LTE zasnovane mrežne infrastrukture. Postojeća LTE tehnologija osigurava brzinu do 100 Mbita u sekundi, a LTE Advanced će ići do brzina od 1 Gbit u sekundi. Usporedbe s postojećim brzinama na 3G mrežama su izvrsne i dostignute brzine osiguravaju visoku propusnost i za najzahtjevnije aplikacije koje su nužne za suvremene usluge u informacijskom društvu, a ne samo za pretraživanje informacija. Vodeći europski i svjetski operatori iznose planove za uvođenje LTE tehnologije u rad u razdoblju od 2010. do 2012. godine. Analitičarska očekivanja su da će operatori do 2013. godine uložiti oko 6 milijardi eura u LTE opremu. Procjene govore da se u svijetu očekuje oko 250 milijuna korisnika LTE tehnologije do 2015. godine.

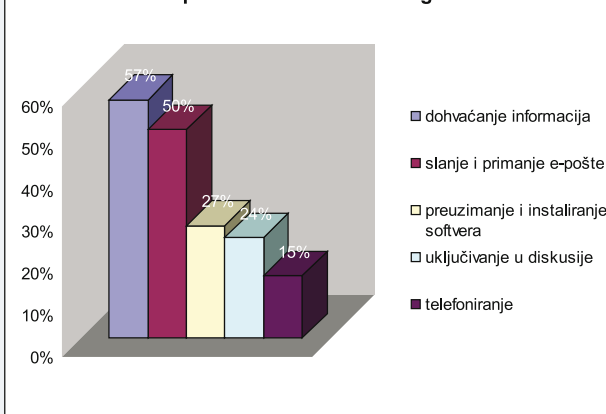
KAKO EUROPLJANI KORISTE INTERNET

Tehnološke mogućnosti su fascinantne, no najvažnije kod bilo koje tehnologije je njena upotreba, a za upotrebu je nužna korisnička potreba. Da bi se prikazala potreba zgodna je pogledati neke statističke podatke iz zemalja EU. Ako se uzmu u obzir samo osnovni podaci tada statistike pokazuju da više od 50% stanovnika EU koristi internet i da je 97% škola spojeno na internet, od čega 67% sa širokopojasnim pristupom. Pojam informacijsko društvo je sveprisutan i široko se koristi te je stoga interesantno

pogledati statističke podatke (Eurostat) iz 2007. godine za što se koristio internet kao što pokazuje slika 1.

U prosjeku oko 30% kućanstava u EU ima širokopojasni pristup internetu, no u novopridošlim članicama je taj postotak manji. Više od 90% pružatelja javnih usluga u zemljama EU su omogućili *on-line* pristup uslugama. Cilj je osiguravanje jednostavnog dostupa do 20 temeljnih usluga kao što su ispunjavanje poreznih prijava, registracija novog auta, promjena vlasništva... Vrlo je zanimljiva i statistika vezana uz socijalne mreže. Svi smo svjesni danas globalnog trenda upotrebe socijalnih mreža kroz sveprisutnu činjenicu: ako nisi niti na jednoj mreži tada te niti nema u „*cyberspace-u*“ – ne postojiš. Vrlo zgodan primjer je i novi način komunikacije našeg novog korporativnog CEO-a koji vrlo efikasno koristi novu tehnologiju bloga i široke komunikacije sa zaposlenima diljem svijeta. U Europi je danas oko 41,7 milijun regularnih korisnika socijalnih mreža, a očekuje se da će ih do 2012. godine biti 107,4 milijuna. Zanimljiv je podatak da u prosjeku jedan Europljanin provede oko 3 sata u mjesec dana na raznim stranicama socijalnih mreža.

EU upotreba interneta - 2007. godina

AKTUALNA DOGAĐANJA

Informacijsko društvo uz esencijalne sociološko ekonomske temelje ima i osnovno utemeljenje u tehnologiji (ICT) te će se od 27. do 29. rujna ove godine u Bruxellesu održati ICT 2010 konferencija s tri glavne teme, potencijali digitalnih rješenja za održivi razvoj s malom emisijom ugljičnog dioksida, nastavak konstruktivne uloge ICT-a u dnevnom životu građana i značaj javnog sudjelovanja u inovacijskom procesu. Tijekom održavanja ICT2010 konferencije priprema se i specijalna sjednica oko temeljnih prioriteta za budžet od 2,8 milijardi eura namijenjenih za istraživanje i razvoj u području ICT-a tijekom 2011. i 2012. godine.

Još se jedna važna stvar dogodila na nivou EU regulativne politike, a to je odluka od 19.12.2009. godine o stvaranju jedinstvenog regulatornog tijela EU pod nazivom BERC („Body of European Regulators for Electronic Communications“) čije se formiranje očekuje tijekom proljeća ove godine. Osnovna namjena je stvaranje jedinstvenog telekom tržišta u svim članicama (27). Očekuje se da do lipnja 2011. godine sve članice ugrade novu politiku u vlastito zakonodavstvo tako da će od tada funkcionirati jedinstveno regulirano telekom tržište s 500 milijuna korisnika.

Stanje u Hrvatskoj možemo ocijeniti ovisno o raspoloženju jer tehnološki

napredni korisnici će reći „pa i nije baš neko“ jer zaostajemo za razvijenijim zemljama, dok će umjereni realniji pogled zasigurno pronaći i pozitivnih stvari s zastupljenosti interneta oko 30% u kućanstvima i ulaganjima u stvaranje usluga za široku zajednicu uz primjenu interneta (porezi za kompanije, drugi oblici međukompanijskog plaćanja, bankarstvo za građane, osnovne usluge za građane, kulturni sadržaji). Nije previše i moglo bi i bolje, ali je važno da se pozitivno razvijamo i u tom smjeru.

Ericsson Nikola Tesla TELEKOMUNIKACIJSKI TRENDVI U REGIJI na konferenciji CEE Telecoms u Bukureštu

TEKST I FOTO: *Željko Popović*

U Bukureštu je krajem siječnja 2010. godine održana 7. međunarodna konferencija CEE Telecoms u organizaciji kompanije EastEuro Link, poznate po profesionalizmu u organizaciji konferencija koje pokrivaju različite industrijske sektore u srednjoj i jugoistočnoj Europi. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici vodećih konzultantskih kuća kao što su Arthur D. Little, Analysys Mason, WIK, predstavnici regulatornih tijela, predstavnici operatora kao i predstavnici proizvođača telekomunikacijske opreme. Tematski okvir i fokus ovogodišnje konferencije bili su razvoj i trendovi

fiksni i mobilni komunikacija te širokopolasni tehnologija (FTTx (Fiber to the x) i mobilni širokopolasni pristup) kao i najznačajnija pitanja i razvoj regulative u području sljedeće generacije pristupnih mreža, naročito na rastućim tržištima Albanije, Srbije i Rumunjske.

Našu je kompaniju na navedenoj konferenciji predstavljao Željko Popović, menadžer za strateška rješenja iz jedinice Marketing i tehnologija u Operatorskom segmentu, koji je održao prezentaciju na temu „Evolucija sustava GPON prema sljedećoj generaciji pasivnih optičkih mreža“. U predavanju je istaknut značaj primjene optičkih pasivnih pristupnih tehnologija u razvoju širokopolasnog pristupa kao i pozicija Ericssona kao tehnološkog lidera u razvoju sljedeće

generacije pasivnih optičkih pristupnih tehnologija koje uključuju 10G GPON (10 Gbps Passive Optical Network) i WDM-PON (Wave Division Multiplexing Passive Optical Network).

Iako je na konferenciji bio relativno mali broj sudionika, konferencija je ocijenjena kao izrazito uspješna. Pokazala se kao idealna platforma na kojoj su vodeći eksperti u telekomunikacijskoj industriji mogli razmijeniti znanja i iskustva i omogućiti perspektivno poslovno povezivanje svih sudionika.